JOËL DICKER

Huoneen 622 arvoitus

Totuus Harry Quebertin tapauksesta -kirjoittajalta

TAMMI

Joël Dicker

HUONEEN 622 ARVOITUS

SUOMENTANUT KIRA POUTANEN

TAMMI
HELSINKI

JOËL DICKER:

Totuus Harry Quebertin tapauksesta (2012, suom. 2014)
Baltimoren sukuhaaran tragedia (2015, suom. 2016)
Stephanie Mailerin katoaminen (2018, suom. 2019)
Huoneen 622 arvoitus (2020, suom. 2021)

MIX
Paper from responsible sources
FSC® C021394
FSC
www.fsc.org

Katkelman Marcel Proustin *Kadonnutta aikaa etsimässä* -romaanista
on suomentanut Inkeri Tuomikoski.

RANSKANKIELINEN ALKUTEOS
L'Énigme de la Chambre 622 ILMESTYI VUONNA 2020.
COPYRIGHT © JOËL DICKER 2020
SUOMENKIELINEN LAITOS © KIRA POUTANEN JA TAMMI 2021
TAMMI ON OSA WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖTÄ.
PAINETTU EU:SSA
ISBN 978-952-04-2727-6

Kustannustoimittajalleni, ystävälleni ja mentorilleni
Bernard de Fallois'lle (1926–2018).

Saisivatpa kaikki maailman kirjailijat
yhtä loistavan kustannustoimittajan.

PROLOGI

MURHAPÄIVÄ

Sunnuntai 16. joulukuuta

Kello oli puoli seitsemän aamulla. Palace de Verbier -hotellissa oli pimeää, aurinko ei vielä ollut noussut, ja lunta pyrytti.

Huoltohissin ovet aukesivat kuudennessa kerroksessa. Hotellin työntekijä astui hissistä aamiaistarjotin kädessään ja lähti kävelemään kohti huonetta numero 622.

Saavuttuaan huoneen ovelle työntekijä huomasi sen olevan raollaan. Ovenraosta näkyi hiukan valoa. Tarjoilija ilmoitti tulostaan, mutta kukaan ei vastannut. Lopulta hän päätti astua sisään ajatellen, että huoneen ovi oli kenties jätetty auki juuri häntä varten. Nähdessään, mitä huoneessa oli, tarjoilija alkoi huutaa. Hän kiiruhti kertomaan näkemästään kollegoilleen ja hälyttämään apua.

Sitä mukaa, kun uutinen hotellissa levisi, valot alkoivat syttyä ikkunoihin.

Huoneen numero 622 lattialla makasi ruumis.

ENSIMMÄINEN OSA

Ennen murhaa

1

IHASTUS

Kun kesän 2018 alussa saavuin arvostettuun Palace de Verbier -hotelliin Sveitsin Alpeille, en osannut kuvitellakaan, että alkaisin lomani aikana selvittää hotellissa vuosia aiemmin tapahtunutta rikosta.

Loman oli tarkoitus olla ansaittu lepohetki kahden yksityiselämääni kohdanneen kriisin jälkeen. Mutta ennen kuin kerron, mitä kesällä tapahtui, minun on palattava tarinan alkuun, kustannustoimittajani Bernard de Fallois'n kuolemaan.

Kaikki, mitä olin saavuttanut, oli hänen ansiotaan.

Menestykseni ja tunnettuuteni olivat hänen ansiotaan.

Hänen ansiostaan minua kutsuttiin kirjailijaksi.

Hänen ansiostaan kirjojani luettiin.

Kun tapasin Bernardin, en ollut vielä julkaissut mitään. Hän teki minusta kirjailijan, jonka kirjoja luetaan ympäri maailmaa. Bernard vaikutti elegantilta patriarkalta ja oli aiemmin ollut yksi Ranskan kustannusmaailman merkkihahmoista. Minulle hän oli tärkeä mentori ja kuudenkymmenen vuoden ikäerosta huolimatta myös hyvä ystävä.

Bernard kuoli tammikuussa 2018. Myöhemmin samana vuonna hän olisi täyttänyt 92 vuotta. Minä reagoin hänen kuolemaansa kuin kuka tahansa kirjailija: aloin kirjoittaa hänestä kirjaa. Upposin kirjoittamiseen ja sulkeuduin työhuoneeseeni, joka sijaitsi Genevessä, Champelin kaupunginosassa, osoitteessa Avenue Alfred-Bertrand 13.

Kuten aina kirjoittaessani, en nytkään sietänyt ympärilläni ketään muuta kuin assistenttiani Deniseä. Denise piti minusta huolta kuin hyvä haltiatar. Hän oli aina hyvällä tuulella, järjesti aikatauluni, kävi läpi lukijoiden kirjeet ja oikoluki tekstejäni. Sen lisäksi hän piti huolen, että jääkaappini ja kahvivarastoni olivat aina täynnä. Hän toimi myös eräänlaisena lääkintämestarina ja saattoi yhtäkkiä astua työhuoneeseeni kuin juuri loputtoman pitkältä matkalta satamaan saapuneeseen laivaan ja alkaa jaella minulle erilaisia terveysvinkkejä.

”Nyt ulos täältä!” hän käski ystävällisesti. ”Lähde kävelylle puistoon, mene haukkaamaan vähän raitista ilmaa. Olet ollut sisällä jo tuntikausia!”

”Minähän kävin jo juoksemassa aamulla”, muistutin.

”Aivojen pitää saada happea tasaisin väliajoin”, Denise intti.

Rituaali toistui lähes samanlaisena joka päivä: lopulta tottelin Deniseä ja menin työhuoneeni parvekkeelle. Vedin keuhkot täyteen helmikuun viileää ilmaa. Sen jälkeen katsoin Deniseä haastavasti ja sytytin tupakan. Denise jupisi itsekseen ja sanoi tyrmistyneenä: ”Joël, en todellakaan aio tyhjentää tuhkakuppiasi. Sittenpähän näet, kuinka paljon poltat.”

Kirjoitusvaiheessa noudatin joka päivä askeettista aikataulua: heräsin varhain, kävin lenkillä ja kirjoitin sitten iltaan saakka. Tapasin Sloanen epäsuorasti juuri kirjani ansiosta. Sloane oli uusi naapurini, josta kaikki talon asukkaat tuntuivat puhuvan. Minä taas en vielä ollut tavannut häntä. Mutta eräänä aamuna palatessani joka-aamuiselta lenkiltäni törmäsin Sloaneen ensimmäistä kertaa. Hänkin oli tulossa lenkiltä ja me astuimme yhdessä talon ala-aulaan. Ymmärsin välittömästi, miksi kaikki naapurini tuntuivat pitävän Sloanesta, sillä hän oli vastustamattoman viehättävä nuori

nainen. Tervehdimme toisiamme kohteliaasti ja katosimme sitten molemmat omiin asuntoihimme. Oven sulkeuduttua olin täysin ällistynyt. Tuntui kuin olisin jo lyhyen tapaamisen aikana hiukan ihastunut häneen.

Kohta en ajatellut mitään muuta kuin Sloaneen tutustumista.

Yritin ensin tavata häntä lenkkeilyn yhteydessä. Hän kävi lenkillä lähes joka päivä, mutta aina eri aikaan. Harhailin tuntikausia Bertrand-puistossa toivoen epätoivoisesti törmääväni häneen. Joskus näin hänen yhtäkkiä vilahtavan ohi puistotiellä. Yleensä en kuitenkaan saanut häntä kiinni ja palasin odottamaan häntä talomme ala-aulaan. Pyörin postilaatikoiden edessä muka tarkistamassa postiani naapurien kulkiessa ohitse, kunnes Sloane lopulta saapui. Hän käveli ohitseni ja hymyili minulle, se sulatti sydämeni ja sai minut unohtamaan kaiken muun niin, että ennen kuin ehdin keksiä mitään järkevää sanottavaa, hän oli jo mennyt.

Talonmiehen tehtäviä hoitava Armanda kertoi minulle tarkemmin Sloanesta: Sloane oli lastenlääkäri, hänen äitinsä oli englantilainen ja hänen isänsä asianajaja, ja hän oli ollut kaksi vuotta naimisissa, mutta liitto ei ollut kestänyt. Sloane työskenteli Geneven yliopistollisessa sairaalassa ja teki vuorotyötä, myös yövuoroja, mikä selittikin, miksi minun oli ollut niin vaikea ymmärtää hänen päiviensä rytmiä.

Epäonnistuneiden lenkkeily-yritysten jälkeen päätin muuttaa strategiaa: Pyysin Deniseä tarkkailemaan käytävää ovisilmästä ja kertomaan minulle heti, kun hän näki Sloanen. Kuultuani Denisen huudon (”Sloane lähtee kotoaan!”) tulin työhuoneestani tuoksuvana ja hiukset suittuina ja astuin käytävään kuin sattumalta. Keskusteluni Sloanen kanssa eivät kuitenkaan edenneet tervehdyksiä pidemmälle. Hän ei yleensä käyttänyt hissiä, mikä lyhensi keskustelujamme entisestään. Minä seurasin häntä portaisiin, mutta turhaan. Kadulla hän katosi ihmisten sekaan. Kun Sloane

joskus harvoin osui kanssani samaan aikaan hissiin, en saanut sanaa suustani, ja ympärillemme laskeutui vaivautunut hiljaisuus. Molemmissa tapauksissa palasin asuntooni pettyneenä ja tyhjin käsin.

”No, miten meni?” Denise kysyi.

”No ei mitenkään”, minä murahdin.

”Et sinä noin taitamaton voi olla, Joël! Tsemppaisit nyt vähän!”

”Olen vain vähän ujo”, minä selitin.

”Äh, älä viitsi, televisiohaastatteluissa et vaikuta lainkaan ujolta!”

”Se johtuu siitä, että televisiossa olen Kirjailija. Joël on ihan erilainen.”

”Ei se nyt niin vaikeaa voi olla, soitat vain Sloanen ovikelloa, annat hänelle kukkia ja kutsut illalliselle. Vai etkö viitsi raahautua kukkakauppaan? Haluatko, että ostan kukat puolestasi?”

Eräänä huhtikuun iltana menin yksin Geneven oopperaan katsomaan Joutsenlammen. Väliajalla menin ulos tupakalle ja törmäsin Sloaneen. Vaihdoimme muutaman sanan, ja kun kello soi väliajan päättymisen merkiksi, hän ehdotti, että menisimme esityksen jälkeen lasilliselle lähellä olevaan Remor-nimiseen kahvilaan. Sloane oli astunut elämääni.

Sloane oli kaunis, hauska ja älykäs. Hän oli varmasti yksi kiehtovimmista ihmisistä, joita olin koskaan tavannut. Remorissa viettämämme illan jälkeen pyysin häntä monta kertaa treffeille. Kävimme konserteissa ja elokuvissa, ja eräänä iltana raahasin hänet erittäin omalaatuisen nykytaidenäyttelyn avajaisiin, missä saimme hysteerisen naurukohtauksen ja jouduimme pakenemaan illalliselle erääseen Sloanen suosimaan vietnamilaiseen ravintolaan. Istuimme usein iltaa meistä jommankumman asunnossa, kuuntelimme oopperaa ja paransimme maailmaa. Minä suorastaan

ahmin Sloanea katseellani, olin valtavan ihastunut häneen. Pidin kaikesta hänessä: siitä miten hän räpytteli silmiään tai leikki hiuksillaan, miten hän hymyili varovasti ollessaan hämillään, miten hän pyöritteli sormiaan ja tarkasteli lakattuja kynsiään ennen kuin kysyi minulta jotakin.

Pian ajattelin ainoastaan Sloanea. Lopulta luovuin hetkeksi jopa kirjani kirjoittamisesta.

”Joël-parka, näytät olevan täysin muissa maailmoissa”, Denise totesi huomatessaan, etten kirjoittanut enää.

”Se johtuu Sloanesta”, minä vastasin sammutetun tietokoneeni takaa.

Odotin vain, milloin pääsisin jälleen Sloanen luo jatkamaan pitkiä keskustelujamme. En kyllästynyt kuuntelemaan, kun hän kertoi elämästään, unelmistaan, toiveistaan ja päämääristään. Hän piti Elia Kazanin elokuvista ja oopperasta.

Eräänä yönä päädyimme Pâquis’n kaupunginosassa nauttimamme kostean illallisen jälkeen minun olohuoneeseeni. Sloane katseli huvittuneena kirjahyllyissäni olevia kirjoja ja koriste-esineitä. Hän pysähtyi hetkeksi isoenolta saamani, Pietarin kaupunkia esittävän maalauksen eteen. Sitten hän siirtyi tutkimaan baarikaapissani olevia väkeviä juomia. Hän piti Beluga-vodkapullon kyljessä olevasta kohokuvasta, ja minä kaadoin meille pullosta lasilliset. Valitsin radiosta klassisen musiikin ohjelman, jota kuuntelin usein iltaisin. Sloane haastoi minut nimeämään säveltäjän, jonka sävellys radiossa soi. Se oli helppoa, kyseessä oli Wagner. Ja niin Sloane suuteli minua Valkyyrian soidessa taustalla. Hän veti minut lähelleen ja kuiskasi haluavansa minua.

Suhteemme kesti kaksi kuukautta. Kaksi ihanaa kuukautta. Pikkuhiljaa Bernardista kertova kirja vei kuitenkin voiton. Ensin kirjoitin öisin, kun Sloane oli sairaalassa päivystämässä. Mutta mitä pidemmälle pääsin, sitä pahemmin kirja vei minut mukanaan. Eräänä iltana Sloane pyysi minua treffeille ja minä

kieltäydyin ensimmäistä kertaa. ”Minun täytyy kirjoittaa”, selitin. Aluksi hän oli erittäin ymmärtäväinen, veihän hänenkin työnsä usein enemmän aikaa kuin oli suunniteltu.

Sitten kieltäydyin Sloanen kutsusta toisen kerran. Hän ei vieläkään pahastunut. Rakastin kyllä jokaista Sloanen seurassa viettämääni hetkeä, mutta minusta tuntui, että olisimme yhdessä ikuisesti ja että onnen hetkiä tulisi aina lisää, kun taas kirjoittamiseen tarvittava inspiraatio saattaisi kadota milloin tahansa. Minun oli siis taottava, kun rauta oli kuumaa.

Riitelimme ensimmäistä kertaa kesäkuun puolivälissä, kun olimme juuri rakastelleet ja minä nousin ylös ja aloin heti pukeutua.

”Minne sinä menet?” Sloane kysyi.

”Kotiin”, vastasin kuin se olisi ollut itsestäänselvää.

”Etkö jää yöksi?”

”En, haluan kirjoittaa.”

”Tulet siis vain hoitamaan hommat ja lähdet sitten menemään, niinkö?”

”Minun pitää päästä kirjassa eteenpäin”, vastasin nolostuneena.

”Et kai sinä nyt koko aikaa voi kirjoittaa!” Sloane hermostui. ”Kirjoitat kaiket päivät, kaiket yöt, jopa viikonloppuisin! Tuossa ei ole mitään järkeä. Et enää edes pyydä minua minnekään.”

Tajusin, että suhteemme kipinä saattaisi sammua yhtä nopeasti kuin oli syttynytkin. Minun täytyi toimia. Muutaman päivän kuluttua vein Sloanen syömään Hôtel des Berguesissä sijaitsevaan japanilaiseen ravintolaan juuri ennen kuin lähdin kymmenen päivän työmatkalle Espanjaan. Ravintolan kattoterassilta oli henkeäsalpaava näkymä Geneven satamaan. Ilta oli ihastuttava. Lupasin Sloanelle vähemmän kirjoittamista ja enemmän yhteistä aikaa ja kerroin, miten tärkeä hän minulle oli. Aloimme jopa suunnitella elokuista

lomamatkaa Italiaan, sillä pidimme molemmat maasta valtavasti. Lähtisimmekö Toscanaan vai Apuliaan? Aioimme miettiä asiaa tarkemmin, kun palaisin Espanjasta.

Istuimme pöydässämme kello yhteen, ravintolan sulkeutumiseen saakka. Alkukesän yö oli lämmin. Minusta oli koko aterian ajan tuntunut, että Sloane odotti minulta jotakin. Kun olimme lähdössä ravintolasta, nousin ylös ja ravintolan työntekijät alkoivat pestä terassin lattiaa. Yhtäkkiä Sloane sanoi: ”Sinä siis unohdit, vai mitä?”

”Unohdin mitä?” minä kysyin.

”Tänään on syntymäpäiväni…”

Nähdessään tyrmistyneen ilmeeni Sloane ymmärsi olleensa oikeassa. Hän lähti raivoissaan pois. Yritin pidätellä häntä ja pyytelin kömpelösti anteeksi, mutta Sloane nousi ainoaan hotellin edessä olevaan taksiin ja jätti minut seisomaan kadun laitaan pysäköintipalvelun miesten huvittuneiden katseiden alle kuin idiootin – ja idioottihan minä olinkin. Kävin hakemassa autoni ja palasin asunnolleni, mutta Sloane oli jo ehtinyt sulkea ovensa ja puhelimensa ja kieltäytyi avaamasta ovea minulle. Seuraavana päivänä lähdin Madridiin, eikä Sloane siellä ollessani vastannut lainkaan viesteihin tai puheluihini. En kuullut hänestä enää mitään.

Palasin Geneveen perjantaiaamuna 22. kesäkuuta ja sain tietää, että Sloane oli jättänyt minut.

Armanda toimi viestinviejänä. Hän pysäytti minut heti astuessani ala-aulaan.

”Minulla on sinulle kirje”, hän sanoi.

”Minulleko?”

”Se on naapuriltasi. Hän ei halunnut laittaa sitä postilaatikkoon, koska assistentti avaa postisi.”

Avasin kirjekuoren välittömästi. Sisällä oli muutaman rivin pituinen viesti:

Joël,
tämä ei toimi.
Nähdään myöhemmin.
Sloane

Sanat olivat kuin isku sydämeen. Menin asuntooni pää painuksissa. Mietin, että ainakin Denise olisi piristämässä minua seuraavien päivien aikana. Denisen aviomies oli jättänyt hänet toisen naisen vuoksi, hän oli kuin modernin yksinäisyyden symboli. Olo ei tuntunut niin yksinäiseltä, kun oli vielä yksinäisemmän ihmisen seurassa. Mutta kun astuin sisään, törmäsinkin Deniseen, joka tuntui olevan juuri lähdössä. Kello ei ollut vielä edes kahtatoista.

”Minne olet menossa?” kysyin edes tervehtimättä häntä.

”Hei, minähän kerroin lähteväni tänään aikaisemmin. Lentoni lähtee kolmelta.”

”Lentosi?”

”Älä vain sano, että olet unohtanut! Mehän puhuimme tästä ennen Espanjaan lähtöäsi. Lähden Rickin kanssa kahdeksi viikoksi Korfulle.”

Denise oli tavannut Rickin netissä. Olimme tosiaankin puhuneet heidän lomamatkastaan jo aiemmin. Olin vain unohtanut koko jutun.

”Sloane jätti minut”, minä ilmoitin.

”Tiedän, olen todella pahoillani.”

”Miten niin tiedät?”

”Armanda avasi Sloanen jättämän kirjeen ja kertoi minulle kaiken. En halunnut mainita asiaa, kun olit Madridissa.”

”Aiotko silti lähteä?” minä kysyin.

”Joël, en aio perua lomaani vain koska tyttöystäväsi on jättänyt sinut! Löydät sitä paitsi varmasti uuden tyttöystävän silmänräpäyksessä. Kaikki naisethan katselevat sinua haikaillen. Nähdään parin viikon kuluttua. Älä ole huolissasi, aika kuluu kyllä nopeasti. Olen laittanut kaiken valmiiksi, kävin kaupassakin. Katso!”

Denise johdatti minut nopeasti keittiöön. Hän tiesi Sloanen ja minun eronneen ja oli siis osannut varustautua reaktiooni ja siihen että aioin linnoittautua kotiin. Hän pelkäsi selvästi, etten söisi hänen poissa ollessaan mitään, ja oli hankkinut minulle valtavat muonavarastot. Kaikki paikat kaapeista pakastimeen suorastaan pursusivat ruokaa.

Varastot esiteltyään Denise lähti matkaan, ja minä jäin yksin omaan keittiööni. Keitin itselleni kahvia ja istuuduin mustaa marmoria olevan keittiösaarekkeen taakse, jonka edessä nökötti rivi lohduttoman tyhjiä baarituoleja. Keittiöön olisi mahtunut kymmenenkin ihmistä, mutta minä olin yksin. Raahauduin työhuoneeseeni ja katselin pitkään valokuvia Sloanesta ja minusta. Tartuin pieneen pahvilaatikkoon ja kirjoitin sen päälle *Sloane s*ekä karmean päivämäärän, jolloin hän oli jättänyt minut, *22.6. – päivä, joka pitää unohtaa. E*n kuitenkaan saanut Sloanea mielestäni. Kaikki muistutti minua hänestä. Jopa olohuoneeni sohva, johon lopulta lysähdin, muistutti minua siitä, että muutamaa kuukautta aiemmin samalla sohvalla olin aloittanut upean suhteen, jonka olin sitten onnistunut sabotoimaan täysin.

Jouduin taistelemaan, etten menisi koputtamaan Sloanen asunnon oveen tai soittaisi hänelle. Alkuillasta en enää kestänyt vaan menin parvekkeelle tupakalle. Poltin tupakan toisensa perään toivoen, että Sloane ilmestyisi omalle parvekkeelleen ja me ”törmäisimme” jälleen toisiimme. Armanda näki minut kadulta lähtiessään ulkoiluttamaan koiraansa, ja huomatessaan tuntia myöhemmin, että olin edelleen parvekkeella, hän huusi minulle talon ovelta: ”Ei kannata turhaan odotella. Sloane ei ole kotona, hän on lähtenyt lomalle.”

Palasin työhuoneeseeni. Minun teki mieli lähteä jonnekin. Halusin päästä pois Genevestä ja muistojeni luota. Kaipasin rauhaa ja tyyneyttä. Samassa huomasin työpöydällä Bernardista tekemieni muistiinpanojen keskellä maininnan Verbieristä. Bernard kävi Verbierissä mielellään. Ihastuin heti

ajatukseen pienestä hengähdystauosta Verbierissä, Alppien rauhassa. Käynnistin tietokoneen ja löysin Internetistä nopeasti myyttisen Palace de Verbier -hotellin sivut. Hotellin kuvat vakuuttivat minut nopeasti: aurinkoinen terassi, poreallas, henkeäsalpaavan upeat maisemat, hämärästi valaistu baari ja salongit, takat sviiteissä. Juuri sellaista paikkaa kaipasin. Klikkasin varausnappulaa ja aloin näppäillä tietojani varauslomakkeeseen.

Siitä kaikki alkoi.

Valtapelejä, vehkeilyä, rahaa ja rakkautta. Murhamysteeri juonikoukkujen mestarilta!

Kirjailija nimeltä Joël saapuu Sveitsin Alpeille aikeenaan lomailla ja unohtaa surunsa. Vanhassa luksushotellissa hän huomaa, että huone numero 622 puuttuu kokonaan. Miksi? Joël ja samassa hotellissa asuva nuori nainen päättävät selvittää 20 vuoden taakse ulottuvan mysteerin. Pikku-seikasta avautuu Agatha Christie -henkinen salaisuuksien verkko, jonka käänteet johtavat Sveitsin raharikkaiden suljettuun maailmaan – ja lopulta murhaan.

”Jälleen kerran virheetön suoritus Joël Dickeriltä.”
LE PARISIEN

”Rakastettavat henkilöhahmot, petokset, perhedraama ja huimaava rakkaustarina saavat kääntämään sivua aina vain uudelleen.”
CNEWS

”Äärimmäisen nautinnollinen.”
DE LIMBURGER

www.tammi.fi | 84.2 | ISBN 978-952-04-2727-6

PÄÄLLYS: MARKKO TAINA • PÄÄLLYKSEN KUVA: ISTOCKPHOTO